

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ENDODONTİ ANABİLİM DALI

Diş Anatomisi

Dişin dişetinin yukarı bölgesinde görünen kısmına 'kuron'; ağızda görünmeyen ve kemik içinde kalan kısmına ise 'kök' adı verilir. Kuronun en dış tabakası mine tabakasıdır. Mine insan vücudunun en sert ve en mineralize dokusudur. Dişeti sınırının altında 'sement' adı verilen madde kök yüzeyini kaplar. Mine ve sement tabakalarının altında ise 'dentin' adı verilen bir yapı mevcuttur. Dentin de hemen hemen kemik kadar sert olmakla birlikte, minenin aksine sinir uçlarını içinde bulunduran bir yapıdır. Dentin kökte ve kuronda 'pulpa' dokusunu çevreler. Pulpa küçük ve büyük kan damarları, bağ dokusu, sinir fibrilleri ve çeşitli hücrelerden meydana gelir. Dişin beslenmesi ve savunma sisteminden pulpal doku sorumludur. Enfekte durumlarda (iltihaplandığında ise) içerdiği sinir fibrilleri ile ağrının iletiminden sorumludur.

Kanal Tedavisine Neden İhtiyaç Duyulur?

Diş çürüğü başladığında mine, dentin ve/veya sement tabakası mikroorganizmalar tarafından istila edilmeye başladığında çürük de bu sayılan tabakalar arasında ilerlemeye başlar. Mikroorganizmalar dentine ilerlediğinde dişte soğuk, sıcak, ekşi, tatlı vb uyaranlara karşı hassasiyet oluşur. Bu aşamada diş tedavi edilmezse çürükle birlikte mikroorganizmalar pulpal tabakaya doğru ilerler. Mikroorganizmalar toksinlerini pulpaya ulaştırdığında, pulpal hasarla birlikte dişimizde de şiddetli ağrı algılamaya başlarız. Erken aşamalarda pulpadaki bu hasar geri-dönüştürülebilir olup, vital tedavilerle sorun giderilebilir. Ancak pulpadaki hasar geri-dönüşümsüz olduğunda diş endodontik tedavi (kanal tedavisi) yapmamız da gerekebilir.

Endodontik Tedavinin Aşamaları Nelerdir?

- 1-Anestezi
- 2-Çürüğün uzaklaştırılması
- 3-Diş pulpasına ulaşılabilmesi için giriş kavitesinin açılması.
- 4-Diş pulpasının çıkarılması.
- 5-Endodontik ekipmanlar ile kök kanallarının genişletilmesi
- 6-Kanalların temizlenip, dezenfekte edilmesinden sonra biyoyumlu bir materyal ile doldurulması
- 7-Dişin kompozit dolgu veya protetik olaral restore edilmesi

Endodontik Tedavi Sırasında Ağrı Hissedilir mi?

İşlem öncesi anestezi yapıldığından genel olarak tedavi sırasında herhangi bir ağrı hissedilmemektedir.

Endodontik Tedavi Kaç Seansta Yapılmaktadır?

Seans sayısı pulpal ve periapikal dokuların durumuna ve kök anatomisinin karmaşıklığına göre belirlenmektedir. Asemptomatik olan ve akut apse bulunmayan dişlerde genelde tek seansta bitirilmektedir. Fakat şiddetli periapikal semptomlar ve akut apse varlığında kanal dezenfeksiyonunu sağlamak için tedavi 2 ve/veya daha fazla seans sürebilmektedir.

Kanal Tedavisinin Yenilenmesi (Retreatment)

Kök kanal tedavisinde kanalın yeterince temizlenememesi, sızdırmaz bir tıkkama sağlanamaması veya inatçı mikroorganizma varlığı gibi nedenlerle dişte yeniden enfeksiyon gelişebilir. Önceki kök kanal tedavisinin başarısız olduğuna karar verildiğinde kanal dolgusunun sökülüp yeniden yapılmasına 'retreatment' denir. Retreatment kanal dolgu materyallerinin çıkartılması ve enfekte kök kanalı temizlendikten sonra tekrar doldurulmasıdır. Başarılı bir retreatment tedavisi ile dişteki şişlik ve ağrı yani şikayetler tamamen ortadan kalkar.

Endodontik Tedavi Sonrasında Dişin Restorasyonu Nasıl Yapılmaktadır?

Diş dokusunda madde kaybı çok değilse, diş amalgam veya kompozit dolgu ile restore edilmektedir. Kırık kısmı fazla harap olmuş dişlerde ise restorasyonun sağlamlığını temin edebilmek için onley, endokoron gibi indirek restorasyonlar veya diş kökünden destek alan post-core restorasyonlar gerekebilmektedir.

